

Valtakunnallisen sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke

Rovaniemen osa-hanke
SOSKU (2015 – 2018)

Kuntoutuskokeilu 13-17 vuotiaiden sosiaalisen vahvistamisen
tukemisesta

6.6.2018

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Rovaniemen osahankkeen tavoitteet

- Rakentaa peruskoulujen hyvinvointityön tueksi työvälineitä ja toimintamalleja.
- Vähentää koulupudokkaiden ja koulutuksen ulkopuolelle jääneiden määrää
- Koulumenestyksen parantaminen
- Sosiaalisten-, vuorovaikutus- ja elämönhallintataitojen kehittäminen
- Myönteisen minäkuvan ja oppimisminäkuvan vahvistuminen
- Nuorisotyöttömyyden vähentäminen

Katsaus hankkeen toimintaan

2015 - 2018

Meän-huone

- Matalankynnyksen yhteisöllistä oppilashuoltoa
 - Nopeaa tukea oppilaiden ongelmiin
- Kuulevien korvien tila
- Rauhoittumisen paikka

Katsaus hankkeen toimintaan

2015 - 2018

Toimintakioski

- Välituntitoiminnan tarjoamista nuorille
- Eri toimijoiden toiminnan ja työn esittelyä kouluilla

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Katsaus hankkeen toimintaan

2015 - 2018

Hiljainen tila

- Rauhallisen oppimisympäristön tarjoaminen oppilaille.
- Oppilaat sitoutuivat hiljaisen tilan sääntöihin.
- Tilassa oli resurssiopettaja tai aikuinen, joka avusti nuoria eri oppiaineissa.

Katsaus hankkeen toimintaan

2015 - 2018

Oppilaskysely

- Oppilaiden tuentarpeiden kartoitus
- 8. ja 9.- luokkalaiset täyttivät sähköisesti oppilaskyselyn
- 7.luokkalaiset täyttivät oppilaskyselyn henkilökohtaisessa haastattelussa SOSKU-hankkeen työntekijän kanssa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

HYVINVOINNIN VUOSIKELLO

Sosiaalisen vahvistamisen toimintamalli yhteisölliseen hyvinvointityöhön perusopetuksessa

TUNTISUUNNITELMAT

YHTEISÖLLISYYS

Aloituis: Apinaleikki (5 - 10 min)

Opettaja ja oppilaat asettuvat piiriin. Jokainen oppilas kertoo vuorollaan nimensä ja liittää siihen jonkin liikkeen. Tämän jälkeen muut oppilaat toistavat nimen ja liikkeen.

Työvaihe: Hyvän mielen supersankari (20 - 30 min)**Välineet: askarteluvälineitä, värikyniä, Hyvän mielen supersankari -liite**

Opettaja näyttää Hyvän mielen supersankari -liitteen dokumenttikameralla. Opettaja alustaa tehtävää oppilaille seuraavasti:

"Supersankarimme on vasta valmistunut Supersankariakatemiasta. Supersankaritkin tarvitsevat tukea ja kannustusta. Teidän tehtävänne on auttaa supersankaria kasvattamaan voimiaan."

Miettikää luokassa yhdessä kolme tekoa, joilla hyvän mielen supersankari saa kasvatettua voimiaan.

Teot voivat olla esimerkiksi: muistan sanoa kiitos, hymyilen toisille, autan toisia, pyydän toisia mukaan leikkiin.

Luokan seinälle kiinnitetään Hyvän mielen supersankari -liitteestä löytyvä voimatasomittari, jonka avulla seurataan supersankarin edistymistä. Voimatasomittariin lisätään palkkeja ja väritettyjä alueita päivittäin tai viikoittain sen mukaan, onko tekoja tehty.

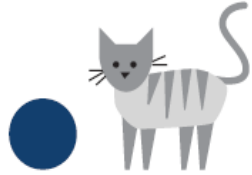
Luokasta valitaan vuorollaan yksi oppilas, joka toimii hyvän mielen supersankarin erityisavustajana. Erityisavustajan tehtävänä on merkitä voiman kasvu voimatasomittariin. Päivän päätteeksi erityisavustaja käy värittämässä voimatasomittariin yhden palkin, jos tekoja on tehty päivän aikana. Tavoitteita voi vaihtaa esimerkiksi kuukausittain tai opettajan valitsemina ajankohtina.

Vinkki: Supersankarin erityisavustajaa varten voidaan hankkia rekvisiittaa. Voidaan myös sopia, että luokka saa palkinnon, kun supersankarin voimatasot ovat kasvaneet sovittuun pisteeseen asti. Tällöin supersankari haluaa kiittää luokan oppilaita avusta, ja luokka saa palkinnon. Se voi olla vaikkapa kivaa yhteistä tekemistä.

Lopetus: Kettu ja kana (5 - 10 min)

Leikkijöiden joukosta valitaan kettu kiinnioittajaksi sekä muutama jänis. Loput leikkijät ovat jäniksenpoikasia, jotka asettuvat jänisten taakse jonoihin. Kettu yrittää ottaa kiinni jonon viimeisen jäniksenpoikasen. Kiinnijäänyt kuljetetaan ketunpesään. Jänis yrittää suojata poikasiaan liikkuen ja väistäen. Jäniksen takana oleva jono liikkuu hänen liikkeidensä mukaisesti.

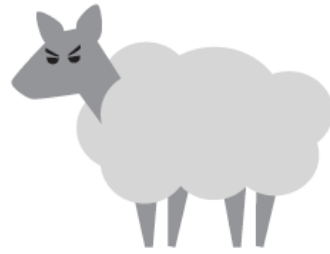

Lammas kuulee, että koira puhuu hänestä pahaa possuille, ja että nämä naureskelevat hänelle. Lammasta ärsyttää koiran käytös, ja hän päättää levittää koirasta ikäviä juoruja. Lammas on ollut aina koiran kaveri, mutta nyt hän ei enää haluaisi olla koiran kanssa missään tekemisissä.

Lampaan opettaja käskee lammasta olemaan hiljaa ruokapöydässä, vaikka tämä on mielestään ollutkin aivan hiljaa. Lammasta ärsyttää ja hän alkaa kovaäänisesti väitellä asiasta.

Lammas haluaisi leikkiä ystäviensä kanssa hippaa, mutta ystävät haluavat mieluummin muovailia eläimiä savesta. Lammasta ärsyttää, etteivät ystävät tee niin kuin hän haluaisi, ja niin hän alkaa nimittellä näitä ja häiritä toisten puuhailua.

Lammas on väsynyt ja haluaisi jäädä nukkumaan. Kukko patistaa lampaan ylös sängystä, sillä hänen on aika lähteä kouluun. Lammasta ärsyttää ja hän huutaa ja kiukuttelee kukolle.

Lammas ja lehmä ovat pelaamassa palloa, kun kissa tulee ja vie pallon heiltä. Lammas ja lehmä suuttuvat ja alkavat nimittellä kissaa. He ottavat pallon kissan tassuista ja tönäisevät tätä.

Lammas suuttuu, kun ei ehtinyt maaliin ensimmäisenä hiihtokilpailussa. Hän viskoo suutuspäissään suksensa ja sauvansa pitkin peltoa.

Lammas oli toivonut syntymäpäivälahjaksi uutta pyörää, mutta ei saanut sitä. Koko syntymäpäiväjuhlassa ajan lammas on huonolla tuulella. Hän tiuskii vieraille ja kiukuttelee pienimmästäkin asiasta vanhemmilleen.

Lammas on yrittänyt tehdä kirjoitustehtävää, mutta tehtävä on vaikea. Lopulta lammas suuttuu ja repii vihkonsa kahteen osaan.

Lammas on pahalla tuulella ja häntä ärsyttää, kun kettu puhaltelee kovaäänisesti pilliin. Lammas ottaa pillin pois ketun kädestä.

On lampaan vuoro kattaa pöytä ennen ruokailua, mutta lammas pelaisi mieluummin puhelimellaan. Isä muistuttaa lammasta pöydän kattamisesta, mutta lammas suuttuu ja alkaa kiukutella isälle.

Lammas on pelaamassa kivaa peliä puhelimella. Äiti on pyytänyt lammasta lopettamaan pelaamisen, mutta lammas ei kuuntele ja jatkaa pelaamista. Lopulta äiti ottaa puhelimen lampaalta pois ja lammas alkaa huutaa äidille.

Lammas liukastui koulun pihalla lätäkköön. Koira kaatuminen naurattaa. Lammas suuttuu koiran naurusta ja lyö koiraa mahaan.

TUNTISUUNNITELMAT – 7.LUOKKA

YHTEISÖLLISYYS

Aloitus: Meidän luokka (5 - 10 min)

Opettaja pyytää oppilaat jonoon seisomaan. Oppilaiden tehtävänä on asettaa jonoon aakkosjärjestyksessä etunimen alkukirjaimen mukaan. Jonoon järjestäytyminen tulee tehdä sanatomasti. Jos jonoon järjestäytyminen tapahtuu nopeasti, tehtävä voidaan toistaa siten, että oppilaat järjestäytyvät jonoon syntymäkuukauden mukaan.

Työvaihe: Turvaverkko (20 - 30 min)**Välineet: paperia, kyniä ja esimerkki turvaverkosta**

Tehtävän alussa pohditaan yhdessä, ketkä voivat kuulua oppilaan turvaverkkoon kodin, koulun ja vapaa-ajan piirissä. Opettajan on hyvä tuoda esille koulun turvaverkkoa (opettajat, koulunkäyntiohjaajat, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja -psykologi). Tämän jälkeen oppilaiden tehtävänä on pohtia, ketkä kuuluvat hänen omaan turvaverkkoonsa (esim. perheenjäseniä, kavereita, sukulaisia, harrastuskavereita ja kouluhenkilöstöä).

Oppilas rakentaa kuvan omasta turvaverkostaan. Turvaverkko rakennetaan siten, että oppilas itse on kuvan keskellä, ja sen ympärille sijoitetaan hänelle tärkeitä ihmisiä, joilta hän voi pyytää apua tai tukea. Tämän jälkeen oppilaat merkitsevät jokaisen ihmisen viereen, millä tavalla eri ihmiset tukevat heitä. Turvaverkkoa ei esitellä omassa luokassa.

Lopetus: Kuka minua auttaa? (5 - 10 min)

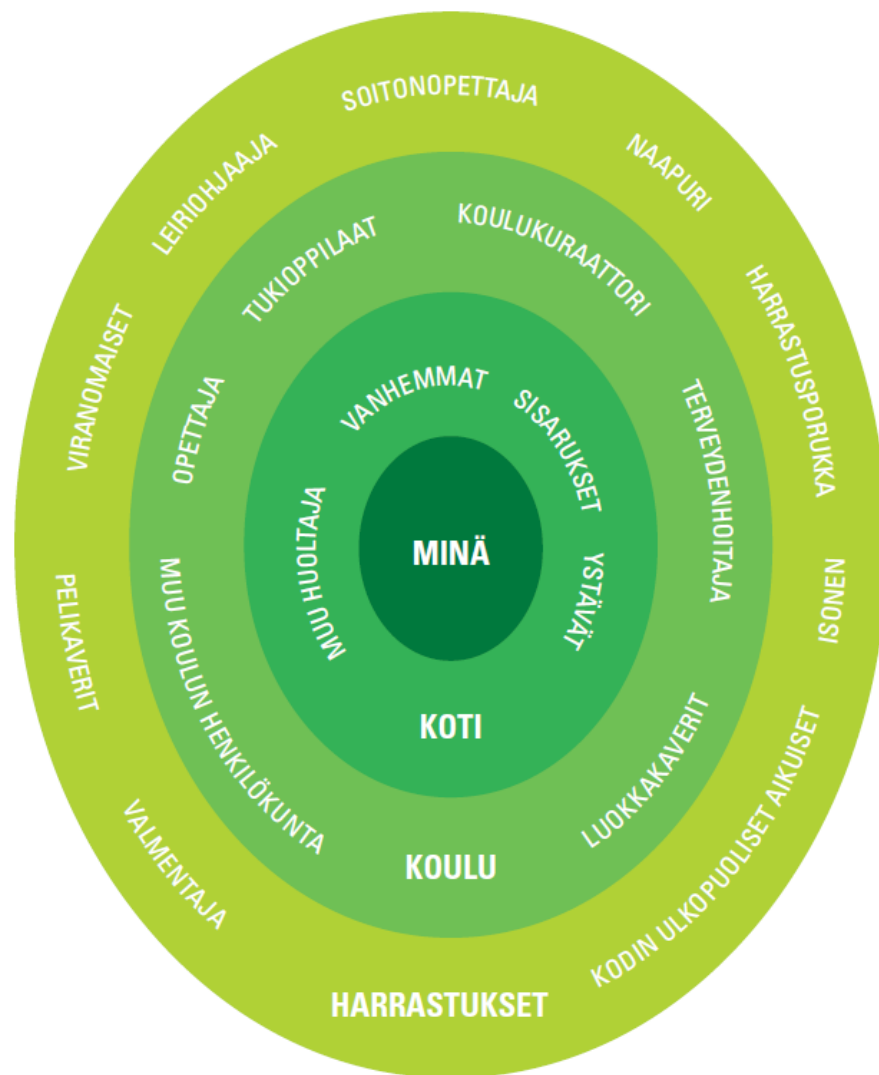
Välineet: kyniä, turvaverkko

Opettaja kertoo erilaisia tilanteita, ja oppilaiden tehtävänä on ympyröidä omasta turvaverkosta henkilöt, jotka oppilasta itseään auttaisivat kyseisessä tilanteessa.

Tilanteet:

Koulussa ei ole kiva olla.	Koulukaverin kanssa on riitaa.
Esiintyminen koulussa jännittää.	Isä valittaa aina.
Haluaisin aloittaa uuden harrastuksen.	Sain hyvän arvosanan kokeesta.
Onnistuin minulle tärkeässä asiassa.	Loukkasin käteni liikunnassa.
Tuntuu, että minua ei haluta mukaan porukkaan.	Vanha harrastukseni ei kiinnosta minua enää.
Minun on vaikea lukea kokeisiin.	

Vinkki: Opettaja voi tarvittaessa keksiä lisää tilanteita.

Mistä löydät Hyvinvoinnin vuosikellon?

Linkit:

- <http://bit.ly/Vuosikello>
- <https://www.innokyla.fi/>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

TYÖPAJAT

Hyvinvoinnin Vuosikellon työpajoja (Kiertävät työpajat)

Työpaja 1

Myötätuulessa eteenpäin!

Hyvinvoinnin vuosikello oman työn tukena.

Miten voit hyödyntää vuosikelloa työssäsi?

Työpaja 2

Hyvinvointipurjehdus

Esimerkki yläkoulun työvaiheesta (8.luokka)

Hyvinvointia arkeen! (Työpaja 3, 15min)

Onko Hyvinvoinnin vuosikellon taitojen harjoittelu tärkeää?

Mitä hyötyjä ja vaikutuksia Hyvinvoinnin vuosikellon käyttämisellä voi olla?

Miten vuosikelloa voisi kehittää edelleen?

Missä tunteet tuntuvat? (Työpaja 4, 15min)

Esimerkki alakoulun työvaiheesta (2.luokka)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto